

LEGEA TRADUCĂTORILOR ȘI INTERPREȚILOR

Expunere de motive

Nevoia de reglementare în domeniu decurge din importanța și necesitatea de a clarifica rolul și locul traducătorului și interpretului, atât în sistemul judiciar, cât și pentru nevoi oficiale. Menținerea sistemului eclectic existent nu corespunde situației actuale, când importanța activității de traducere și interpretariat a crescut, orice inadvertență putând afecta buna desfășurare a unor activități în care intervin tot mai multe persoane ce cunosc limbi diferite.

Activitatea de traduceri și interpretare se desfășoară, în prezent, fără supravegherea și controlul necesare, încercările de a înființa structuri profesionale asociative nu au avut rezultate corespunzătoare, iar faptul că notarii, prin Uniunea Națională a Notarilor Publici încearcă să reglementeze activitatea de traduceri nu dă rezultate, notarii neavând autoritatea și competența necesare.

Profesia de traducător autorizat este menționată în legea 200/2004 și în HG 1921/2004 ca profesie liberală reglementată. Nici unul din cele două acte normative nu menționează profesia de traducător/interpret, așa cum a fost introdusă la propunerea notarilor publici. De fapt, cele două profesii sunt de sine stătătoare, având norme proprii de exercitare. Mai mult, cele două reglementări vorbesc despre „profesii liberale reglementate”, dar legea 178/1997, privind traducătorii, modificată și completată prin Legea 281/2004, se referă numai la autorizarea și plata traducătorilor, nu reglementează și activitatea acestora, fapt care face necesară legea de față. În prezent, autorizarea traducătorului se dă pe baza studiilor filologice universitare și pe baza unui examen scris organizat de Ministerul Culturii, pe baza căruia se obține un certificat de traducător/interpret, lucru absolut incorect, având în vedere diferențele majore dintre cele două profesii.

În țările care utilizează sistemul de traduceri și interpretariat pe bază de autorizație, acesta se referă numai la persoane care sunt folosite, în acest scop, de către instituțiile judiciare, notari și organe oficiale. La selecție, se are în vedere nivelul de pregătire al persoanelor respective, disponibilitatea și capacitatea de comunicare, să aibă studii superioare, de preferință în filologie, eventual și de drept.

Traducătorii și interpreții care nu lucrează în domeniul juridic, sunt autorizați și funcționează pe baza dreptului comun.

Astfel de reglementări există în țări ca Franța, Italia, Irlanda, Spania, Brazilia, Belgia, Olanda, în aparatul O.N.U., dar și în țări din Europa Centrală și de Est.

În ultimul timp, Comisia Europeană a abordat problematica asigurării unitare la nivelul UE a sistemelor de traduceri și translație. Astfel, Directiva 2010/64/EU privind interpretarea și traducerea în materie penală, stabilește în art. 5(1) obligația Statelor Membre (prin urmare și a României) de a lua măsuri concrete pentru a se asigura că interpretarea și traducerea furnizate să fie în conformitate cu art 2(8) și art. 3 (9), prin care se cere asigurarea corectitudinii procesului penal și în justiție, în general

În acest sens, art. 5(2) al directivei menționate prevede obligația Statelor Membre de a stabili registre ale traducătorilor și interpreților oficiali ce sunt calificați, stabilind astfel obligația statelor membre de a asigura calitatea corespunzătoare pentru traducătorii și interpreții folosiți în justiție, precum și obligația de a asigura mecanismele administrative prin care să fie verificată pregătirea profesională a persoanelor ce se înscriu în aceste profesii.

În conformitate cu art. 9 (1) Statele Membre trebuie să ia măsurile necesare de implementare a acestei directive (transpunere în dreptul intern și asigurarea aplicării) până la data de 27 octombrie 2013.

După promulgare, prezenta inițiativă legislativă urmează să dispună publicarea referinței la Directiva 2010/64/EU, pentru a respecta obligația prevăzută în acest sens de art.9(3).

Pentru armonizarea legislației din țara noastră cu legislația din state europene și aplicarea acquis-ului Uniunii Europene și pentru eliminarea unor confuzii și inadvertențe existente în reglementarea actuală a acestui domeniu, inclusiv asimilarea greșită a profesiei de interpret cu cea de traducător, norme stabilite abuziv de organizații profesionale care nu au această specialitate, se propune aprobarea acestei legi, care să corespundă nevoilor și condițiilor actuale din țara noastră, dar și din exterior.

La întocmirea proiectului au participat numeroși traducători cu experiență în materie și a fost definitivat cu ajutorul organului de specialitate din Camera deputaților

Initiatori,

Deputat PC - Vasile-Catalin DRAGUSANU

Deputat PC - Mircea Vicea

Deputat PC - Andrei Alexandru Paeldu